

Zastavení 8: Člověk v Jeseníkách

Když se u nás zastavíš, tak zjistíš vzápětí, kdy sem lidé bydlet přišli, v kterém století. Člověk ve vysokých horách nejprve se bál, obydlel je ale záhy, jak je prozkoumal.

Nejprve sem ovce hnali přes hluboký les, kola, auta, autobusy lidi vozí dnes.

Pojďme spolu myslet na to, jak to bude dál, abys také našim dětem něco zanechal.

Na tabuli se dozvíš, co začalo v Jeseníkách v 17. století.

			21	22			

			23			

TAJENKA

Vyluštil jsi tajenku! Jsi pašák!

5	6	5	17

7	6	8	19

3	21	15	22	10	23	10	

10

12	1	7	11

16	7	9

21	6	12

21	11	7	6	14	15	5	17

12

2	6	12	20	9	4

13	17	12	2	9

23	7	19	18	19	23	11

Heslo tě dovede k pokladu! Hledej nápis v prostoru letní kavárny.

Najdeš jej i bez posledního písmene, které je na tabuli u Vzdělávacího centra VÍCE Ve mlýně Karlovice.

TIRÁŽ: V červnu 2019 vytvořily Katka a Kačka v rámci projektu Zdraví a příroda v Jeseníkách, který byl podpořen z rozpočtu Moravskoslezského kraje.

O hledáčku se stará Terra Natura Jeseníky.

www.questing.cz

Questing vyvinula nestátní nezisková organizace Vital Communities ve Vermontu, USA, v roce 1995 a je vlastníkem příslušné obchodní známky.

MLÉKAŘSKÝ QUEST

Obtížnost hledačky: moc se nenachodíš, ale musíš pozorně číst
Délka hledačky: asi 200 m, na vyluštění potřebuješ asi 30 minut,
jedno zastavení je u Vzdělávacího centra VÍCE Ve mlýně
v Karlovicích – bývalý strojní mlýn v centru obce
(tajenka ti prozradí umístění pokladu i bez tohoto zastavení,
pokud ale pojedíš do i Karlovic, bude to zajímavější)
Kdy je vhodné hledačku procházet: hledačka je přístupná celoročně v otvírací době
Farmy U Stromovouse

Vybavení na cestu: tužka, dobrá nálada
Umístění hledačky: Farma U Stromovouse Světlá Hora-Stará Voda
www.farma-u-stromovouse.cz

***Pro nalezení pokladu je třeba vyluštit tajenku –
pozorně sledujte text!***

**Nápovědy jsou umístěny v textu na jednotlivých
zastaveních naučné stezky
Zdraví a příroda v Jeseníkách.**

***Hledané slovo dopište do tabulky pod textem,
písmeno s příslušným číslem patří do tajenky.***

Zastavení 2: Příroda v Jeseníkách

Vítej u nás v Jeseníkách, v čisté přírodě,
zapomeň na stresy města a buď v pohodě.
I když se ti naše hory drsné mohou zdát,
až je poznáš, zavítáš k nám jistě znovu rád.
Vystoupáš na horské louky, přímo do oblak,
v trávě šustí nožky myší, v keři zpívá pták.
Tamhle leze malý brouček, tamhle motýl létá,
rozkvétá tu množství bylin přímo vprostřed léta.

Jaké podmínky vládnou na horských holích?

					1									2	

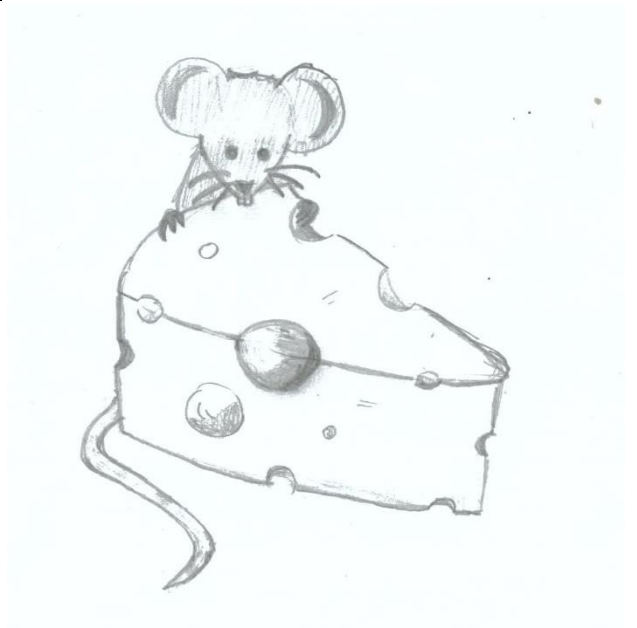
Jaká rostlina je ve znaku CHKO Jeseníky?

	3								4			

Zastavení 3: Historie pasterectví v Jeseníkách

Na holích ti zbytek cesty připomenout může,
že sem zavítaly kroky nejednoho muže.
Co hledali na těch kopcích horalové smějí?
Jedni rudu, druzí zase krávy tu pást chtěli.
Přišly s nimi také ženy, pracovali spolu,
potom to, co vyrobili, vozili zas dolů.
Na Ovčárně Grohalovi vyráběli sýry,
hostům každý pobyt u nich zdál se býti milý.

Co vozili manželé Grohalovi denně do Karlovy Studánky?

5								6						

Odkud pocházela Rosalie Grohalová?

			7				

			8				

Zastavení 4: Pastva v Jeseníkách

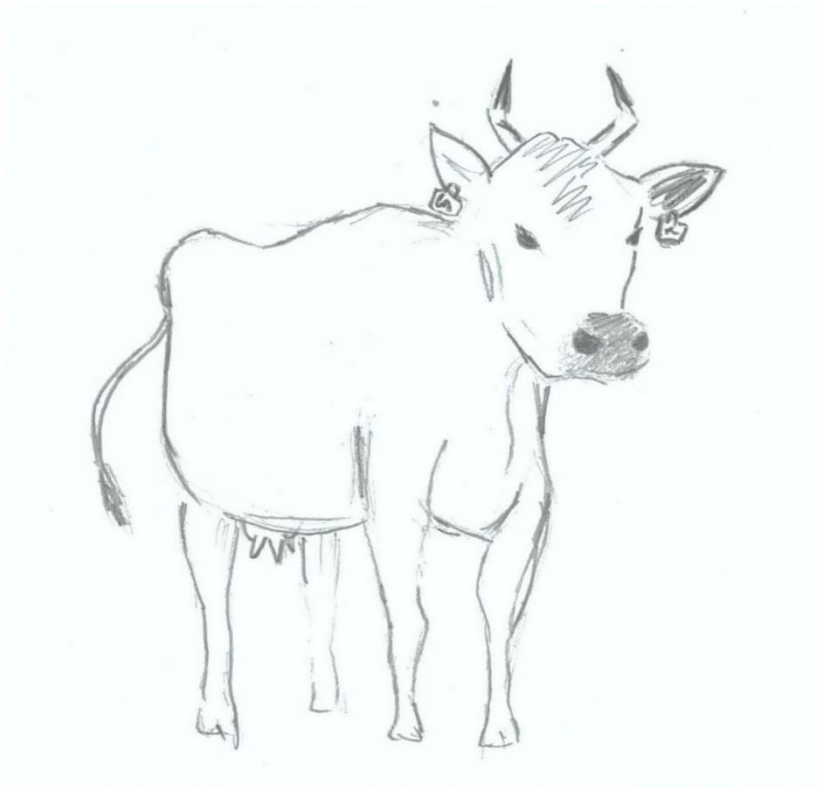
Na jaře bílé květy sasaneček na kopcích září,
už táhnou do kopců pastevci s drsnou tváří,
aby užili si jejich krávy vprostřed léta
to množství chutných bylin, jež tu vzkvétá.

Pase se na jesenických horských holích i dnes?

			9

Jak se nazývá způsob chovu, kdy se zvířata pasou na loukách?

	10								

Zastavení 5: Každé zvíře má své jméno

Pod kopci, v údolí potoka náš příběh začíná,
ten čistý vzduch a dobrá pastvina.
Horské slunce kozám našim vitamíny dává,
na loukách se pro ně rodí byliny a tráva.
V zimě stáj jim proti chladu dobrý úkryt skýtá,
každé jaro naše náruč množství kůzlat vítá.

Jaké plemeno koz a krav na farmě chováme?

						11	

Kde jsou naše zvířata v zimě?

		12					

Jaké travní porosty jsou dobré pro zvířata?

			13				

					14		

Zastavení 6: Z farmy přímo na stůl

Tisíce let žili lidé s přírodou ve smíru,
za posledních sto se stali „pány vesmíru“.
Co na tom, že na loukách nic nežije,
všechno nahradí nám chemie?
„Opravdu to takto chceme?“ musíme se ptát,
dětem chceme naši zemi zdravou zachovat.

Jak se ošetřuje mléko na farmě?

		15													

		16												

Zastavení 7: Mléčné výrobky jako potrava i lék

Lahodné mléko, tvarohy a sýry,
to vše ti dodá potřebné síly.
Cítíš to? Kdo by to byl řek,
potrava může být i lék!

Jak se jmenuje mléko od dojnic, které jsou na pastvě nebo krmeny senem?

		17		18	

U kterého sýra je v procesu výroby zmíněna metoda dohřívání?

				19					

		20					